

УДК 338.43

Будякова О.Ю.,

к.е.н., доцент кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну

БІОЕКОНОМІКА: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

Однією з важливих тенденцій розвитку науки та освіти у сучасному світі є міждисциплінарність, яка передбачає взаємопроникнення дисциплін. Так, створення прикладних інноваційних розробок з урахуванням наукових результатів, здобутих в межах однієї сфери, може вимагати міждисциплінарного підходу. Зокрема, створені у сфері біологічних, хімічних та технічних наук відкриття для виведення на ринок вимагають економічного аналізу.

У цьому контексті одним із інструментів міждисциплінарності, варіантом її практичного застосування на рівні закладів вищої освіти (ЗВО), є міжфакультетська взаємодія.

Міжфакультетська взаємодія може передбачати: освітню, науково-дослідну та експертну співпрацю факультетів (структурних підрозділів) закладу вищої освіти. Така співпраця дає можливість реалізувати синергетичний ефект та дати імпульс для розвитку ЗВО. Результатом взаємодії факультетів може стати проведення міждисциплінарного дослідження, підготовка фахівців, які мають фундаментальні та прикладні компетентності, формування експертних груп для вирішення комплексних міждисциплінарних завдань.

У той же час міжфакультетська взаємодія може відіграти важливу роль у розвитку не лише ЗВО та створенні нових освітніх програм та досліджень, а також у розвитку багатопрофільного навчально-науково-інноваційного комплексу із широко розвинутою інфраструктурою і сучасною матеріально-

технічною базою, який здійснює багаторівневу підготовку кваліфікованих фахівців різних спеціальностей – середовище для просування та комерціалізації наукомістких розробок вищої освіти, розвиток наукових досліджень і трансфер технологій та інновацій у реальний сектор економіки та інтеграції у світовий ринок науки і освіти.

Незважаючи на те, що міждисциплінарність та міжфакультетність – теми досить обширні, розглянемо окремі аспекти, окреслимо контури такої взаємодії на прикладі освітньо-професійної програми «Біоекономіка», розробленої та впровадженої для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД) на основі міждисциплінарного підходу на базі двох факультетів: факультету управління та бізнес-дизайну і факультету хімічних та біофармацевтичних технологій.

Здійснення можливостей міжфакультетського співробітництва освітньо-професійної програми «Біоекономіка» у розвиток інноваційної унікальної освітньої програми обумовлено низкою причин. По-перше, біотехнології є одним із ключових напрямів інноваційного розвитку та модернізації багатьох галузей: легкої промисловості, паливно-енергетичного комплексу, фармацевтики, медицини, сільського господарства, харчової промисловості, екології, охорони навколишнього середовища та ін. Також зараз у світі дедалі більшої популярності набуває концепція біоекономіки як економіки сталого розвитку. Біоекономіка є парадигмою та інструментом досягнення цілей сталого розвитку [1, с. 66]. У післявоєнний період біоекономіка має стати пріоритетом для підтримки економічного відновлення України, оскільки стійка біоекономіка повертає ресурси в реальний сектор, створює робочі місця, сприяє підвищенню рівня екологічності виробництва і споживання та дозволяє оптимально використовувати обмежені ресурси на безвідходній циркулярній основі [2, с. 19].

По-друге, можна відзначити, що біотехнології – один із пріоритетних напрямів для інноваційного розвитку університету. В КНУТД існує як значний потенціал щодо розвитку та комерціалізації біотехнологій, так і конкретні досягнення у цій сфері. Насамперед, у КНУТД існує низка факультетів, де на фундаментальному та прикладному рівні ведуться наукові розробки у сфері біотехнологій: на факультеті хімічних та біофармацевтичних технологій існують кафедри: біотехнології шкіри та хутра, прикладної екології, технології полімерів та хімічних волокон, електрохімічної енергетики та хімії, промислової фармації. На кафедрах готують молодих учених, які мають відповідні компетентності для створення та розвитку біотехнологічних розробок. Також там є потрібна ресурсна база. З іншого боку, у КНУТД вже існують успішні біотехнологічні та прикладні розробки.

По-третє, аналіз розвитку багатопрофільного навчально-науково-інноваційного комплексу КНУТД на основі міжфакультетської взаємодії через призму біотехнологій дозволяє на конкретному прикладі виявити специфіку та особливості досліджуваних процесів.

Міжфакультетська взаємодія в КНУТД почалась у 2020 році, коли з'явився загальноуніверситетський каталог дисциплін вільного вибору студента (ДВВС) – вибіркова частина освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти усіх факультетів. Ідея загальноуніверситетського каталогу ДВВС полягає в тому, що здобувач одного факультету може вибрати та прослухати низку дисциплін з інших факультетів. Зокрема, одними з найпопулярніших міжфакультетських дисциплін, які обрали здобувачі вищої освіти різних факультетів, були дисципліни факультету управління та бізнес-дизайну, у тому числі: «Бізнес-планування», «Економіка праці та соціально-трудова відносини» тощо.

Отже, значною міжфакультетською ініціативою стала співпраця факультету управління та бізнес-дизайну і факультету хімічних та

біофармацевтичних технологій КНУТД щодо створення першої бакалаврської освітньо-професійної програми «Біоекономіка» на міждисциплінарному підході.

Література

1. Олешко А. А., Ольшанська О. В., Будякова О. Ю., Бебко С. В. Розвиток стійкої біоекономіки: досвід Європейського Союзу та можливості для України. Агросвіт. 2022. № 3. С. 64–69. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.3.64
2. Олешко А. А., Ольшанська О. В., Будякова О. Ю., Бебко С. В. Напрями розвитку біоекономіки в перспективі післявоєнного відновлення України. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2022. № 28. С. 18-28. DOI: 10.33813/2224-1213.28.2022.2

УДК 338.43

Будякова О.Ю.,

к.е.н., доцент кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну

БІОЕКОНОМІКА: НОВА УНІКАЛЬНА БАКАЛАВРСЬКА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Освітньо-професійна програма «Біоекономіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має стати першою в Україні новою унікальною міжфакультетською програмою для підготовки бакалаврів у Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД), де факультети на міждисциплінарному підході проводять навчання здобувачів вищої освіти.

Міжфакультетська освітньо-професійна програма «Біоекономіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізується на базі стандарту